

การพัฒนาศักยภาพชุมชนบ้านทุ่งในการส่งเสริมสุขภาพในผู้ป่วยเบาหวาน
Developmental Potential in Bantung's Community on The Health Promotion among Diabetics

บทคัดย่อ

โรคเบาหวานจะมีอัตราการเกิดโรคเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี การพัฒนาศักยภาพชุมชนในการส่งเสริมสุขภาพผู้ป่วยเบาหวานจึงเป็นกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับโรคเบาหวานที่จะสามารถทำให้ผู้ป่วยเบาหวานมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาศักยภาพชุมชนและสร้างโปรแกรมการส่งเสริมสุขภาพในผู้ป่วยโรคเบาหวาน เพื่อเปรียบเทียบความรู้ ทักษะคติ พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพและความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างในการใช้โปรแกรมการส่งเสริมสุขภาพทั้งก่อนและ หลังเข้าร่วมโปรแกรม วิจัยดำเนินการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านทุ่ง ตำบลสบปราบ อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง (Participatory Action Research: PAR) กลุ่มตัวอย่าง คือ อาสาสมัครหมู่บ้าน (n=7) ญาติผู้ดูแลผู้สูงอายุที่ป่วยเป็นโรคเบาหวาน (n=7) และผู้สูงอายุที่ป่วยเป็นโรคเบาหวาน (n=5) รวมทั้งสิ้นจำนวน 19 คน โดยการสำรวจแบบสอบถามและสัมภาษณ์เชิงลึกโดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน หลังทำการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างหลังเข้าร่วมโปรแกรมการส่งเสริมสุขภาพมีความรู้ ทักษะคติ และพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพ ตลอดจนความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับดีมากที่สุดเมื่อเทียบกับก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม มีเพียงผู้ป่วย จำนวน 2 คน ที่มีระดับน้ำตาลในเลือดสูงเนื่องมาจากภาวะแทรกซ้อนของโรคเบาหวาน จากการมีอาการไต ตวยาวเรื้อรัง คณะผู้วิจัยได้ผลิตสื่อการสอนโรคเบาหวานให้แก่ผู้นำชุมชนบ้านทุ่งเพื่อให้ประชาชนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง

คำสำคัญ: การพัฒนาศักยภาพชุมชน, เบาหวาน, โปรแกรมการส่งเสริมสุขภาพ

Abstract

Diabetic Mellitus (DM) is increasing on each year. Developmental potential in Bantung's community on the health promotion among diabetics is strategically fit for diabetics. It can help enhance quality of life of diabetics. The purposes of the study were to explore the potential of Bantung's community and create the health promotion program on diabetics. Comparison of knowledge, attitude, health promotion's behaviors, and satisfaction on the utilization of the health promotion program on both before and after participation of the program was done. Participatory Action Research (PAR) was utilized on this study of Bantung's community, Tumbon Soupbrab, Amper Soupbrab: Lampang province. Subjects were community volunteers (n=7), proxy family or caregivers' diabetic elderly (n=7), and diabetic elderly (n=5), totaling about 19 people. Survey questionnaires and in-depth interview were operated by emphasizing on community participation. Collecting data and content analysis were concurrently done. Findings revealed that at the post participation, subjects' score had higher than before participation related to knowledge, attitude, and health promotion's behaviors on the utilization of the health promotion program. Subjects' satisfaction also had higher score after participation than before participation; it was in the excellent level. There were only about 2 people who had high on Fasting Blood Sugar (FBS) because of the complications of diabetics about 2 years from Chronic Renal Failure (CRF) before participating on the program. Educational media on DM were issued and given into the leaders of Bantung's community for the independent study.

Keywords: Developmental Potential, Diabetic Mellitus, Health Promotion Program